

Beretning og regnskap 2017

Norsk Hydros Pensjonskasse - Styret 2017

Bedriftens representanter	Peik Norenberg, Styrets leder Rolf Solvold, Styrets nestleder Nicole I. Marshall Trangsrud
---------------------------	--

Ansattes representanter	Bjørn Øvstetun Kolbjørn Havnes Rolf Arnesen
-------------------------	---

Uavhengig representant	Pål Sunde
------------------------	-----------

Daglig leder	Ole Petter Gjerde
--------------	-------------------

Ansvarshavende aktuar	Aktuarfirmaet Lillevold og Partners AS
-----------------------	--

Revisjon	KPMG
----------	------

Takk til Johann F. Desprée for fotografiene som er benyttet i årsrapporten.

Årsberetning 2017

Om virksomheten

Norsk Hydros Pensjonskasse («Pensjonskassen») i sin nåværende form ble opprettet 1. juli 1968 ved sammenslåing av Norsk Hydros Funksjonærers Pensjonskasse og Norsk Hydros Arbeideres Pensjonskasse, med det formål å sørge for at medlemmenes rettigheter er godt ivaretatt og samtidig sikre de totale pensjonsforpliktelser på en optimal måte for Norsk Hydro. Pensjonskassen er en videreføring av den opprinnelige virksomheten som ble stiftet 1. juli 1916.

Pensjonskassen er en egen stiftelse, står under tilsyn av Finanstilsynet og har konsesjon til å drive virksomhet som pensjonskasse.

Pensjonskassen har ingen ansatte. Den daglige drift er basert på en avtale med Norsk Hydro om kjøp av nødvendige tjenester.

Styret

Norsk Hydros Pensjonskasse ledes av et styre på syv medlemmer, pluss en observatør. Fire medlemmer er valgt av selskapet, hvorav en er eksternt. De tre øvrige er valgt av, og blant, medlemmene i Pensjonskassen.

Styret har i 2017 bestått av:

Valgt av selskapet:	Peik Norenberg (leder) Rolf Solvold (nestleder) Nicole Marshall Trangsrud Pål Sunde
Valgt av medlemmene:	Bjørn Øvstetun Kolbjørn Havnes Rolf Arnesen
Observatør:	Lars Petter Hanssen Hanssen ble fra 24. mars 2017 erstattet av Bente Østlyngen.

Det er i løpet av året avholdt fire styremøter.

Sentrale hendelser

Norsk Hydros Pensjonskasse er Norges eldste private pensjonskasse og pensjonskassen feiret sitt 100-års jubileum i 2016. Ved oppreserveringen til tariff K2013 ble premiereserven styrket med 1.028 millioner kroner for å dekke opp for de økte forpliktelsene som følge av lengre forventet levealder for rettighetshaverne. Oppreserveringen ble avsluttet i 2014.

På eiendomssiden er nå arbeidet med renovering av Lavblokk i Bygdøy Allé 2 samt oppgradering av byggets tekniske infrastruktur ferdigstilt. Bygdøy Allé 2 er i hovedsak fullt utleid. Pensjonskassen og Norsk Hydro inngikk i februar 2016 en avtale som innebærer at Pensjonskassen, som gårdeier, selv overtok ansvaret for drift og vedlikehold av eiendomsmassen i Vækerø Park. Hydros forpliktelser etter den opprinnelige leieavtalen er i hovedsak avtalt videreført fram til utløp av den opprinnelige leieavtalen i februar 2021.

Finansdepartementets sendte på høring forslag til nye bindende kapitalkrav for norske pensjonskasser høsten 2016. Slik forslaget er innrettet er det en stor fare for at dette vil lede til en uoptimal forvaltning av rettighetshavernes midler, noe som i sin tur vil lede til økte pensjonskostnader for arbeidsgiver, samt lavere utbetalin-

ger av ytelser til medlemmene. De foreslåtte endringene vil spesielt kunne ramme pensjonskasser i privat sektor. Pensjonskassen har jobbet aktivt for å framheve de negative effektene av forslaget bl.a. gjennom støtte til ulike høringsvar til Finansdepartementets forslag. Høringsfristen gikk ut i januar 2017. Høringsvarene er fremdeles til behandling i departementet.

Som følge av lovendringer knyttet til uføretrygd ble det i 2017 gjennomført endringer i regelverket for beregning og utbetaling av uførepensjon fra Pensjonskassen. Det ble utstedt fripolise for løpende og oppsatte uførerettigheter opptjent iht det tidligere regelverket. Ny uførepensjonsdekning iht lov om Tjenestepensjon ble etablert for aktive og delvis uføre medlemmer.

Medlemsforhold

Ved utgangen av 2017 hadde Norsk Hydros Pensjonskasse totalt 7.147 medlemmer. Det er en nedgang på 327 medlemmer fra året før. Antall aktive medlemmer gikk i 2017 ned med 99 til 739. Totalt antall premiebetalende medlemmer inkludert uføre som det betales premie for via premiefritak, er 1.348. Antall pensjonister gikk i løpet av året ned med 228, til 6.408. 9.733 som har sluttet eller av andre grunner er meldt ut, har fripoliser i Pensjonskassen. I dette tallet er også inkludert 1.691 fripoliser for oppspart uførepensjon pr. 31. desember 2017. Disse fripolisene er utstedt i forbindelse med omlegging til ny uførepensjonsplan. Det er 916 som mottar uførepensjon fra en fripolise. Av disse ble 609 utbetalingsforhold flyttet fra ordinær uførebestand og etablert som fripolise som følge av ny uførelovgivning.

Disponeringen av kundeoverskuddet for 2016 ga grunnlag for regulering av løpende pensjoner med i overkant av 1,7 prosent i 2017. Pensjonskassen har samlet over de seneste tre årene regulert løpende pensjoner i tråd med maksimalsatsene i lovverket.

Kapitalforvaltning

Formålet med kapitalforvaltningen er å sørge for at Pensjonskassens eiendeler investeres slik at medlemmene sikres sine avtalte pensjoner til enhver tid. Kapitalforvaltningen har som mål at Pensjonskassen innehar forsvarlig kapital og likviditet til å dekke sine løpende forpliktelser og utbetalinger. Dette innebærer å ivareta alle offentlige krav til kapitaldekning og optimalisere investeringsrisikoen i verdipapirporteføljen i forhold til antatte forpliktelser. Pensjonskassen søker over tid å oppnå en avkastning som minst tilsvarende den investeringsrisikoen som er valgt.

Pensjonskassen har gjennom en "avtale om aktiv forvaltning" satt ut kapitalforvaltningen av sin portefølje av finansielle investeringer, unntatt fast eiendom, til Hydro Kapitalforvaltning AS ("KFV"). KFV er et heleiet datterselskap av Norsk Hydro ASA og har konsesjon som verdipapirforetak fra Finanstilsynet. KFV er pålagt å følge alle de lover, regler og forskrifter som gjelder for denne typen virksomhet og er underlagt tilsyn av Finanstilsynet.

Styret har vedtatt en kapitalforvaltningsstrategi med klare rammer og fullmakter for hvilken risiko som skal kunne tas, og hvilke investeringer som er tillatt. Strategien innebærer at kapitalen plasseres ut fra et langsiktig perspektiv og med moderat risiko. Kapitalforvaltningsstrategien og fullmaktstrukturen gir etter styrets vurdering god kontroll med forvaltningen av Pensjonskassens midler. Førnevnte dokumenter er en del av avtalen om aktiv forvaltning inngått med KFV. Porteføljeutviklingen og eksponeringene i forhold til rammene i kapitalforvaltningsstrategien og Finansdeparte-

mentets kapitalforvaltningsforskrift rapporteres jevnlig til styret.

Pensjonskassen hadde ved utgangen av 2017 nær 20 milliarder kroner i finansielle investeringer. Disse består av norske og utenlandske børsnoterte aksjer, alternative investeringer (unoterte aksjer), rentebærende plasseringer og fast eiendom. Midler i utenlandske og norske aksjer samt utenlandske obligasjoner investeres i fond gjennom forvaltningsmandater med eksterne forvaltere. Norske obligasjoner forvaltes direkte i enkeltpapirer av KfV. Det investeres i alternative investeringer gjennom private equity fond, infrastrukturfond og eiendomsfond. Pensjonskassen forvalter selv investeringene i fast eiendom.

Pensjonskassen ser en økende andel pensjonister i sin medlemsmasse, spesielt som følge av lukkingen av ordningen ved overføring til innskuddspensjon, siste gang i 2014. Pensjonsforpliktelsene er allikevel anslått å øke noe i de nærmeste årene. Det vil fortsatt fokuseres på å opprettholde en betydelig aksjeandel i porteføljen.

På lengre sikt, når medlemsbestanden er ytterligere moden, vil en større andel av de finansielle investeringene vurderes plassert i obligasjoner for å sikre den løpende kontantstrømgenereringen som vil være nødvendig for å dekke den forventede økningen i pensjonsutbetalinger på lengre sikt.

Finansiell risiko

Gjennom de finansielle investeringene er Pensjonskassen utsatt for endringer i makroøkonomiske faktorer og utviklingen i verdens finansmarkeder i form av markeds-, rente-, kreditt-, valuta og likviditetsrisiko. Pensjonskassens eiendommer er i det vesentlige leiet ut på leiekontrakter med løpetid på 5 – 10 år. Den finansielle risikoen er i hovedsak knyttet til aksje- og obligasjonsporteføljene. Markedsrisikoen for selskapets obligasjonsportefølje er knyttet til renterisiko. Porteføljens rentedurasjon ved utgangen av 2017 var 3,6 år.

Markedsrisikoen for stiftelsens aksjeportefølje består av kurs- og valutarisiko. Oppfølgingen av kurs-, rente, og valutarisiko foregår til dels gjennom Finanstilsynets stresstester der bufferkapitalen skal dekke kraftige fall i aksje- og obligasjonskurser (se egen note i årsregnskapet).

En generell nedgang på 10 prosent i aksjemarkedet i Norge og internasjonalt vil redusere Pensjonskassens aktiva med ca. 900 millioner kroner. En rentestigning på 1 prosent for alle løpetider vil redusere verdien av Pensjonskassens rentebærende aktiva med ca. 215 millioner kroner.

Ved utgangen av 2017 var ca. 54 prosent av aksjeporteføljen, inkludert alternative investeringer, plassert i utlandet. De utenlandske aksjene var på dette tidspunktet ca. 37 prosent valutasikret. Investeringer i utenlandske obligasjoner valutasikres 100 prosent.

Likviditetsrisikoen i porteføljen er moderat. Det er utarbeidet rammer for nødvendig beholdning av likvide midler.

Pensjonskassen er også utsatt for kredittrisiko gjennom plasseringer i obligasjons- og pengemarkedet. Styret har gitt rammer for hvor mye som kan investeres i obligasjoner med kredittrisiko basert på kredittrating, både totalt og pr. enkeltinvestering. Det har ikke vært kreditttap i porteføljen i 2017.

Reassuranse av forsikringsrisiko

For å sikre Pensjonskassen mot store utbetalinger i forbindelse med uventede katastrofehendelser som medfører at flere medlemmer omkommer eller blir uføre som følge av hendelsen, har Pensjonskassen sikret seg gjennom en katastrofereassuranseavtale

Arbeidsmiljø m.v.

Sykefraværet for innleid personell har i perioden vært på 4,1 prosent, en økning fra et nivå på 1,4 prosent i 2016. Sykefraværet i perioden har ikke vært relatert til forhold knyttet til arbeidssituasjonen. Det har ikke vært skader eller ulykker i 2017. Pensjonskassen er en servicebedrift som kun i ubetydelig grad påvirker det ytre miljø. Pensjonskassen arbeider kontinuerlig med å øke kvinneandelen i sine styrende organer.

Regnskap

Ved utgangen av 2017 var den totale forvaltningskapitalen 19,95 milliarder kroner.

Pensjonskassen har i 2017 hatt en bokført gjennomsnittsavkastning av den totale forvaltningskapitalen på 5,4 prosent (4,9 prosent i 2016). Bokført avkastning er beregnet som netto realiserte finansinntekter, inklusive endring i verdireguleringen for fast eiendom i porteføljen, dividert med forvaltningskapitalen eksklusive merverdi verdipapir. Den verdijusterte avkastningen for 2017 utgjør 10,8 prosent (6,5 prosent i 2016). Verdijustert avkastning viser den totale avkastningen, medregnet endring i urealiserte kursreserver i porteføljen.

Pensjonskassens brutto premieinntekter i 2017 var på 282,4 millioner kroner

Styret anser at grunnlag for fortsatt drift er til stede og årsregnskapet er avlagt under denne forutsetning.

Styret bekrefter at årsregnskapet er avgitt i samsvar med lover og forskrifter, og at dette gir et rett bilde av Pensjonskassens økonomiske stilling pr. 31. desember 2017. Videre er resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge.

Resultatdisponering og ansvarlig kapital.

Årets resultat på 420,5 millioner kroner er det samlede resultatet av kollektivporteføljen (94,9 millioner kroner) og selskapsporteføljen (325,6 millioner kroner etter skatt). I kollektivporteføljen er samlet avsatt 343 millioner kroner til regulering av ytelsene samt til medlemsbedriftenes premiefond. Det er ikke gjort avsetninger til tilleggsavsetninger i 2017.

Av årets resultat på 420 millioner kroner er 238 millioner kroner overført til egenkapitalen, 30 millioner kroner er godskrevet risikoutjevningfondet og 153 millioner kroner er godskrevet fondet for urealiserte gevinster innen selskapsporteføljen.

Pensjonskassen har etter dette en tellende ansvarlig kapital (kjernekapital) på 2.903 millioner kroner pr. 31. desember 2017. Med tillegg av kursreguleringsfond, tilleggsavsetninger og risikoutjevningfond har Pensjonskassen en samlet bufferkapital på 8.452 millioner kroner. Bufferkapitalen tilsvarer 76 prosent av premiereserven ved utløp av 2017.

Pensjonskassen har en bufferkapital på omlag 8 milliarder kroner utover gjeldende solvenskrav.

Oslo, 15.3.2018
i styret for Norsk Hydros Pensjonskasse

Peik Norenberg
(styreleder)

Eva Heidi Lund Silseth
(styremedlem)

Bjørn Øvstetun
(styremedlem)

Kolbjørn Havnes
(styremedlem)

Pål Sunde
(styremedlem)

Rolf Arnesen
(styremedlem)

Ole Petter Gjerde
(daglig leder)

Bevegelse innen forsikringsbestanden i 2017

	Aktive medlemmer			
	Menn		Kvinner	
	Antall medl.	Årlig alderspensjon (i 1000 kr)	Antall medl.	Årlig alderspensjon (i 1000 kr)
Bestand pr. 01.01.2017	7 464	321 536	2 204	80 244
Herav fripoliser FEB*	6 278	178 614	1 895	46 956
Bestand uten fripoliser 01.01.2017	1 186	142 922	309	33 288
Nye medlemmer i 2017	440	11 058	167	30 452
Pensjonsforh. pga lønnsøkninger / Nedgang ved fratredelse	0	-16 677	0	-30 751
Avgang ved pensjonsalder	-75	-2 719	-23	-845
Avgang ved død	-22	-599	-7	-98
Sluttet i Hydro uten fripolise FEB	-67	0	-11	0
Annen avgang	-95	-753	-17	-211
Bestand pr. 31.12.2017	7 645	311 846	2 213	78 791
Herav fripoliser FEB	6 578	177 542	2 032	47 225
Bestand uten fripoliser 31.12.2017	1 067	134 304	281	31 566
Endringer i fripolisebestand 01.01.2017 -31.12.2017	300	-1 072	137	269
Medlemmer	1 067	134 304	281	31 566
Fripoliser	6 578	177 542	2 032	47 225

	Pensjonister									
	Alderspensjoner		Uforepensjoner		Ektefellepensjoner		Barnepensjoner		Fleksible pensjonister	
	Antall pensj.	Årlig pensjon (i 1.000 kr)	Antall pensj.	Årlig pensjon (i 1.000 kr)	Antall pensj.	Årlig pensjon (i 1.000 kr)	Antall pensj.	Årlig pensjon (i 1.000 kr)	Antall pensj.	Årlig pensjon (i 1.000 kr)
Bestand pr. 01.01.2017	4 003	342 108	934	56 484	2 526	129 679	79	1 878	413	31 013
Herav fripoliser FEB*	814	80 840	277	7 333	115	4 936	45	614	68	5 544
Bestand uten fripoliser 01.01.2017	3 189	261 268	657	49 151	2 411	124 743	34	1 264	345	25 469
Pensjonsforh.		7 016		-6 063		1 622		58		-2 607
Pensjonsendringer	174	13 614	606	40 811	127	7 066	12	120	12	340
Avgang ved død	-212	-14 413	-14	-697	-205	-8 475	0	0	-2	-104
Annen avgang	0	0	0	0	0	0	-5	-118	0	0
Bestand pr. 31.12.2017	3 965	348 325	1 526	90 535	2 448	129 892	86	1 938	423	28 642
Herav fripoliser FEB	854	86 187	916	50 928	131	5 610	55	699	83	3 270
Bestand uten fripoliser 31.12.2017	3 111	262 138	610	39 607	2 317	124 282	31	1 239	340	25 372
Endringer i fripolisebestand 01.01.2017-31.12.2017	40	5 347	639	43 595	16	674	10	85	15	-2 274
Medlemmer	3 111	259 543	609	39 607	2 317	124 282	31	1 239	340	25 372
Fripoliser	854	85 334	916	50 928	131	5 610	55	699	83	3 270

* FEB - for egen balanse

Resultatregnskap for 2017

	Note	2017	2016
TEKNISK REGNSKAP FOR LIVSFORSIKRING			
1. Premieinntekter			
1.1 Forfalte premier, brutto	3	282 436 799	263 380 614
1.2 - Avgitte gjenforsikringspremier		-135 000	-215 000
1.3 Overføring av premiereserve fra andre forsikringsselskaper/pensjonskasser		0	0
1.4 Uavløpt premie		0	0
Sum premieinntekter for egen regning		282 301 799	263 165 614
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak			
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		200 419 636	209 839 310
2.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	17	227 545 022	172 100 592
2.4 Verdiendringer på investeringer	15,17	1 055 485 293	427 289 972
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		234 097 396	181 502 251
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		1 717 547 347	990 732 125
3. Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen			
Sum netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen		0	0
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter		0	24 906
5. Pensjoner mv.			
5.1 Utbetalte pensjoner mv.	4	-558 196 448	-557 926 331
5.1.1 Brutto		-558 196 448	-557 926 331
5.1.2 - Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger			
5.2 Endring i erstatningsavsetninger	10	0	1 308 030
5.2.1 Brutto		0	1 308 030
5.2.2 - Endring av gjenforsikringsandel av erstatningsavsetninger			
5.3 Overføring av premiereserve, tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond til andre forsikringsselskaper/pensjonskasser	2, 27	0	-65 958 160
Sum pensjoner m.v.		-558 196 448	-622 576 461
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1 Endring i premiereserve	5	51 077 693	102 670 952
6.1.1 Til (fra) premiereserve, brutto		51 077 693	102 670 952
6.1.2 - Endring i gjenforsikringsandel av premiereserven			
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	9	0	1 903 572
6.3 Endring i kursreguleringsfond	15	-1 027 436 892	-378 337 671
6.4 Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner m.v.	7,8	-1 952 007	-1 021 924
6.5 Overføring av tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond fra andre forsikringsselskaper/pensjonskasser		0	0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		-978 311 206	-274 785 071
7. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje			
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje		0	0
8. Ufordelte overskuddsmidler til forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet		-318 169 318	-235 991 405
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene		-25 441 965	-19 159 055
8.3 Annen tilordning av overskudd			
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-343 611 283	-255 150 460

Resultatregnskap for 2017

	Note	2017	2016
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1 Forvaltningskostnader	22	-7 777 532	-7 059 056
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	20,22	-17 088 328	-19 503 054
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-24 865 860	-26 562 110
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader		0	0
11. Resultat av teknisk regnskap		94 864 349	74 848 542
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak			
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		33 862 690	32 859 961
12.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	17	46 096 284	39 701 032
12.4 Verdiendringer på investeringer	15	151 728 444	61 928 028
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		98 608 862	53 705 446
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		330 296 280	188 194 467
13. Andre inntekter			
Sum netto andre inntekter		0	0
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1 Forvaltningskostnader		-1 317 172	-1 304 567
14.2 Andre kostnader		-526 932	-19 600 000
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-1 844 104	-20 904 657
15. Resultat av ikke-teknisk regnskap		328 452 176	167 289 810
16. Resultat før skattekostnad		423 316 525	242 138 352
17. Skattekostnader	25	-2 826 059	-1 192 044
18. Resultat før andre resultatkomponenter		420 490 466	240 946 308
19. Andre resultatkomponenter			
19.1 Verdireguleringer - eiendom, anlegg og utstyr			
19.2 Verdireguleringer - immaterielle eiendeler			
19.3 Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger - ytelser til ansatte			
19.4 Valutakursdifferanser fra utenlandsk virksomhet			
19.5 Gevinster og tap på finansielle eiendeler tilgjengelige for salg			
19.6 Effektiv andel av gevinster og tap på sikringsinstrumenter i kontantstrømssikring			
19.7 Andel av andre resultatkomponenter ved anvendelse av egenkapitalmetoden			
19.8 Justering av forsikringsforpliktelsene			
19.9 Skatt på andre resultatkomponenter			
20. TOTALRESULTAT		420 490 466	240 946 308

Balanse pr 31.12 2017

	Note	31.12.2017	31.12.2016
EIENDELER			
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
1. Immaterielle eiendeler			
Goodwill			
Andre immaterielle eiendeler		0	0
Sum immaterielle eiendeler		0	0
2. Investeringer			
2.1 Bygninger og andre faste eiendommer	17	776 882 173	778 430 574
2.1.1 Investerings eiendommer		776 882 173	778 430 574
2.1.2 Eierbenyttet eiendom			
2.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak			
2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		2 551 079 994	2 285 154 501
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	14 B	1 348 161 325	1 298 410 964
2.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning		1 088 085 600	897 374 465
2.4.3 Utlån og fordringer		133 620 433	80 423 718
2.4.4 Finansielle derivater			
2.4.5 Andre finansielle eiendeler		-18 787 364	8 945 354
Sum investeringer		3 327 962 167	3 063 585 076
3. Fordringer			
Sum fordringer		0	0
4. Andre eiendeler			
4.1 Anlegg og utstyr		2 084 032	2 475 806
4.2 Kasse, bank	11	210 327 625	83 540 007
4.3 Eiendeler ved skatt			
4.4 Andre eiendeler betegnet etter sin art			
Sum andre eiendeler		212 411 657	86 015 814
5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		0	0
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		3 540 373 824	3 149 600 889
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
6. Investeringer i kollektivporteføljen			
6.1 Bygninger og andre faste eiendommer		2 878 617 825	2 850 569 424
6.1.1 Investerings eiendommer	17	2 878 617 825	2 850 569 424
6.1.2 Eierbenyttet eiendom			
6.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak			
6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		400 973 411	431 322 829
6.3.1 Investeringer som holdes til forfall	16	400 973 411	431 322 829
6.3.2 Utlån og fordringer			
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		13 130 446 306	11 963 468 766
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	14 A	7 927 307 668	6 878 072 505
6.4.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	16	4 760 590 450	4 460 942 457
6.4.3 Utlån og fordringer	24	70 777 160	88 796 228
6.4.4 Finansielle derivater			
6.4.5 Andre finansielle eiendeler		371 771 029	535 657 576
Sum investeringer i kollektivporteføljen		16 410 037 542	15 245 361 019

Balanse pr 31.12 2017

	Note	2017	2016
7. Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser i kollektivporteføljen			
8. Investeringer i investeringsvalgporteføljen			
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen		0	0
9. Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser i investeringsvalgporteføljen		0	0
Sum eiendeler i kundeporteføljene		16 410 037 542	15 245 361 019
SUM EIENDELER		19 950 411 366	18 394 961 909
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE			
10. Innskutt egenkapital			
10.1 Selskapskapital		535 000 000	535 000 000
Sum innskutt egenkapital		535 000 000	535 000 000
11. Opptjent egenkapital			
11.1 Fond		744 478 948	561 527 948
11.1.1 Risikoutjevningfond	6	107 283 279	77 609 124
11.1.2 Fond for urealiserte gevinster	15	637 195 669	483 918 824
11.2 Annen opptjent egenkapital		2 368 221 532	2 130 682 067
11.3 Årets resultat			
Sum opptjent egenkapital		3 112 700 479	2 692 210 014
12. Ansvarlig lånekapital mv.			
Sum ansvarlig lånekapital mv.		0	0
13. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1 Premiereserve	1,5	11 142 981 289	11 087 357 014
13.2 Tilleggsavsetninger	9	430 598 399	431 721 990
13.3 Kursreguleringsfond	15	4 373 249 894	3 345 813 002
13.4 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.			
13.4.1 Premiefond, innskuddsfond	7	70 774 456	50 518 551
13.4.2 Fond for regulering av pensjoner mv.	8	189 542 439	148 736 469
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser	33	16 207 146 476	15 064 147 027
14. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - særskilt investeringsportefølje			
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring - særskilt investeringsportefølje		0	0
15. Avsetninger for forpliktelser			
Sum avsetninger for forpliktelser			
16. Forpliktelser			
Sum forpliktelser			
17. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Sum påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	23	95 564 411	103 604 868
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		19 950 411 367	18 394 961 909
POSTER UTENOM BALANSEN			
18. Betingede forpliktelser			

Oslo, 15. 03. 2017
I styret for Norsk Hydros Pensjonskasse

Peik Norenberg
(styreleder)

Eva Heidi Lund Silseth
(styremedlem)

Bjørn Øvstetun
(styremedlem)

Kolbjørn Havnes
(styremedlem)

Pål Sunde
(styremedlem)

Rolf Arnesen
(styremedlem)

Ole Petter Gjerde
(daglig leder)

Oppstilling av endringer i egenkapital i 2016 og 2017

(tall i 1 000 kr.)	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital				Sum egenkapital
		Fond for urealiserte gevinster	Risiko- utjevningssfond	Annen opptjent egenkapital	Sum opptjent egenkapital	
Egenkapital pr. 31.12.2015	535 000	419 038	55 682	1 976 543	2 451 264	2 986 264
Resultat før andre resultatkomponenter					240 946	240 946
Andre resultatkomponenter					0	0
Totalresultat 2016					240 946	240 946
Endring i risikoutjevningssfond			21 927			21 927
Andre disponeringer		64 880	0	154 139		219 019
Sum disponeringer		64 880	21 927	154 139	240 946	240 496
Endring i innskutt egenkapital	0					0
Egenkapital pr. 31.12.2016	535 000	483 919	77 609	2 130 682	2 692 210	3 227 210
Resultat før andre resultatkomponenter					420 490	420 490
Andre resultatkomponenter					0	0
Totalresultat 2017					420 490	420 490
Endring i risikoutjevningssfond			29 674			29 674
Andre disponeringer		153 277	0	237 539		390 816
Sum disponeringer		153 277	29 674	237 539	420 490	420 490
Endring i innskutt egenkapital	0					0
Egenkapital pr. 31.12.2017	535 000	637 196	107 283	2 368 222	3 112 700	3 647 700

NOTER TIL REGNSKAPET 2017

NOTE 1 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med forskrift av 20. desember 2011 om årsregnskap for pensjonsforetak. De siste års endringer i regnskapspraksis har medført en tilpasning til de internasjonale regnskapsstandardene (IFRS). Tilpasningen gjelder primært innregning og måling, samt utvidede notekrav.

Forskriften ble sist endret 12. desember 2016. Etter årsregnskapsforskriften skal finansielle instrumenter innregnes og måles i samsvar med IAS 39. Norsk Hydros Pensjonskasse har gjennomført klassifisering i henhold til de tilgjengelige kategoriene i IAS 39.

Pensjonskassen ønsker å vurdere alle finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet i samsvar med virkelig verdi opsjonen dersom det ikke ved innregning er besluttet noe annet. IAS 39.9b angir vilkårene for anvendelse av virkelig verdi opsjonen. Det sentrale grunnlag for anvendelse av virkelig verdi opsjonen er at en gruppe finansielle eiendeler, finansielle forpliktelser eller begge deler forvaltes på grunnlag av virkelig verdi og at inntjeningen vurderes etter samme prinsipp. Dette må også være i samsvar med en dokumentert kapitalforvaltningsstrategi og at informasjon internt og mellom nøkkelpersoner gis på dette grunnlag.

Pensjonskassen har utarbeidet en kapitalforvaltningsstrategi i samsvar med kravene i kapitalforvaltningsforskriften. Porteføljen av verdipapirer forvaltes i samsvar med denne strategien og rapportering til styret og daglig leder skjer til virkelig verdi. I regnskapsføringen av finansielle eiendeler er det således lagt til grunn at vilkårene for anvendelse av virkelig verdi opsjonen er tilstede.

Deler av obligasjonsporteføljen er klassifisert som 'investeringer som holdes til forfall'. 'Investeringer som holdes til forfall' måles til amortisert kost ved hjelp av effektiv rentes metode.

Finansielle anleggsmidler

Bygninger og andre faste eiendommer (investeringseiendommer)

Investeringseiendommer innregnes og måles i samsvar med virkelig verdimodellen i IAS 40. Med virkelig verdi menes det antatte beløp bygninger og andre faste eiendommer kan omsettes for i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte, frivillige parter. Virkelig verdi er fastsatt uten fradrag for transaksjonsutgifter som Pensjonskassen måtte pådra seg ved salg eller annen avhending.

Obligasjoner som holdes til forfall

Nye investeringer vurderes til anskaffelseskost herunder over-/underkurs (virkelig verdi) med tillegg av mulige direkte transaksjonsutgifter. For etterfølgende målinger vurderes obligasjoner som holdes til forfall til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetoden. Renteinntekter resultatføres ved anvendelse av effektiv rentemethode.

Finansielle omløpsmidler

"Aksjer og andeler" og "obligasjoner og andre verdipapir med fast avkastning" vurderes til virkelig verdi. Børsnoterte verdipapir vurderes til børsverdi siste handelsdag før balansedagen. Unoterte verdipapirfond vurderes i samsvar med markedsverdier basert på prinsipper utarbeidet av European Private Equity and Venture Capital Association. Prinsippene innebærer ulike metoder avhengig av investeringstype, bransje og fondets alder. For unoterte verdipapirfond hvor man ikke har mottatt oppdaterte markedsverdier, er tidligere mottatte verdivurderinger korrigert for trender i markedet i perioden mellom siste mottatte markedsverdi og regnskapsperiodens utgang. Derivater og valutaterminkontrakter er knyttet til aksje- og obligasjonsporteføljene og verdsettes til virkelig verdi. For utenlandske aksjeinvesteringer skal valutasikringen utgjøre mellom 10-50 % av den underliggende valutaeksponeringen. For utdypende kommentarer om usikkerhet vedrørende virkelig verdi på finansielle instrumenter – se note 28.

Årets endring i netto urealiserte finansielle omløpsmerverdier på verdipapirporteføljen i kollektivporteføljen og selskapsporteføljen resultatføres som urealiserte gevinster, eventuelt tap, på finansielle omløpsmidler. For kollektivporteføljen nøytraliseres denne effekten av inntektsføringen ved at det foretas en tilsvarende overføring til kursreguleringsfondet. For selskapsporteføljen føres dette mot fond for urealiserte gevinster som er en del av egenkapitalen. Kursreguleringsfondet og fond for urealiserte gevinster i balansen representerer netto akkumulerte merverdier ut over anskaffelseskost for finansielle omløpsmidler i henholdsvis kollektivporteføljen og selskapsporteføljen.

Aksjer m.v. er tilordnet anskaffelseskost etter FIFO-metoden. For andre finansielle eiendeler er gjennomsnittskurs benyttet.

Utenlandsk valuta

Utenlandske valuta er omregnet til kursverdien ved siste handelsdag før balansedagen.

Virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse kan gjøres opp til i en transaksjon gjennomført på armlengdes avstand mellom velinformerte, villige parter. Alle finansielle instrumenter måles til virkelig verdi ved førstegangsinnregning. Normalt vil virkelig verdi av et finansielt instrument ved førstegangsinnregning være transaksjonsprisen. Det beste beviset på virkelig verdi i et aktivt marked er kvoterte priser. I etterfølgende perioder vil den virkelige verdien av finansielle instrumenter måles til virkelig verdi basert på noterte priser i aktive markeder som er basert på kjøpspriser for eiendeler og

salgspriser for utstedte forpliktelser.

Når priser i et aktivt marked ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi ved benyttelse av verdsettelsesmetoder med referanse til observerbare markedsdata. Disse inkluderer sammenligning med lignende instrumenter hvor observerbare markedspriser eksisterer, nylig utførte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og villige parter, diskonterte kontantstrømanalyser, opsjonsprisindekser og andre verdsettelsesteknikker som normalt brukes av markedsdeltakere

Forsikringstekniske avsetninger

Premiereserver

Premiereserven beregnes som nåverdien av opptjente pensjonsrettigheter pr. 31.12.2017 i samsvar med lov om forsikringsvirksomhet (forsikringsvirksomhetsloven) § 3-9. For pensjonistene er premiereserven nåverdien av gjenstående pensjonsutbetalinger. Ved beregningen benyttes Pensjonskassens godkjente beregningsgrunnlag som bygger på Finanstilsynets krav til dødelighetsgrunnlag (K2013) samt Storebrands uføretariff KU.

Administrasjonsreserve

Administrasjonsreserven inngår i premiereserven.

For porteføljen av aktive og løpende er administrasjonsreserven beregnet som et påslag på netto premiereserve med 2,15 %.

For fripoliser på egen balanse utgjør administrasjonsreserven 4,0 % av netto reserven.

Tilleggsavsetninger

Tilleggsavsetningene kan anvendes til dekning av renteforpliktelsen i premiereserven og premiefondet, men kan ikke benyttes til å dekke negativ avkastning.

Risikoutjevsningsfond

Risikoutjevsningsfondet er en lovbestemt avsetning som kan benyttes til å styrke avsetningen til premiereserve vedrørende risiko knyttet til person. Fondet er begrenset oppad etter reglene i forskrift til forsikringsvirksomhetsloven § 5-7. Risikoutjevsningsfondet inngår som en del av egenkapitalen, men ikke som tellende ansvarlig kapital ved egenkapitalberegningen.

Premiefond

Midlene i premiefondet kan benyttes til å dekke fremtidige premier. Midlene kan også overføres til premiereserven til sikring av oppregulering av løpende pensjoner etter fastsatte regler.

Fond for regulering av pensjoner

Fond for regulering av pensjoner (tidligere pensjonistenes overskuddsfond) skal benyttes til oppregulering av løpende pensjoner etter fastsatte regler.

Erstatningsavsetninger

Erstatningsavsetningen skal dekke selskapets forventede erstatningsutbetalinger for forsikringstilfeller som ved regnskapsår-

ets utgang ikke er oppgjort av, eller meldt til, selskapet. Erstatningsavsetningen skal bare tilsvare midler som ville ha kommet til utbetaling i regnskapsåret dersom erstatningstilfellet var ferdigbehandlet. Erstatningsavsetninger inngår i premiereserven.

Flytting

Ved overføringer av reserver og fondsmidler til andre, beregnes beholdningene i henhold til gjeldende regler i Lov om foretaks-pensjon og Lov om Forsikringsvirksomhet.

Skatt

Pensjonskasser skattlegges etter samme regelverk som gjensidige livsforsikringsselskaper. Skattekostnaden sammenstilles med regnskapsmessig resultat før skatt. Skattekostnaden består av betalbar skatt, endring i netto utsatt skatt og formuesskatt. Pensjonskassen ilegges 0,15 % formuesskatt av ligningsmessig nettoformue. Utsatt skattefordel balanseføres ikke da pensjonskassen ikke kan forvente å nyttiggjøre seg dette.

NOTE 2

Overførte reserver i 2017

Det har i 2017 ikke blitt overført noen reserver til andre.

NOTE 3

Pensjonspremier

(tall i 1 000 kr.)	2017	2016
Pensjonspremier, innbetalt	88 230	139 524
Pensjonspremier, forfalt ikke innbetalt	17 848	1 789
Pensjonspremier, belastet pr.fond, årets premie	28 367	4 799
Pensjonspremier, belastet pr.fond, engangspremie	42 550	22 007
Pensjonspremier, belastet Pensjonistenes overskuddsfond, engangspremie	105 442	95 261
Sum pensjonspremier	282 437	263 380

NOTE 4

Utbetalte pensjoner

Erstatninger (tall i 1 000 kr.)	2017	2016
Alderspensjon	372 744	369 238
Uførepensjon	53 070	55 257
Pensjoner til etterlatte	132 382	133 431
Sum pensjoner	558 196	557 926

NOTE 5

Premiereserve

(tall i 1 000 kr.)	2017	2016
Brutto premiereserve 01.01.	11 087 357	11 091 481
Overført (til)/fra premiefond	-	-520
Overført til/(fra) premiereserve	105 578	99 067
Overført (til)/fra tilleggsavsetninger	1 124	
Pliktig avsetning adm. reserve	594	291
Pliktig avsetning premiereserve	-51 671	-102 962
Sum brutto premiereserve 31.12.	11 142 981	11 087 357

NOTE 6

Risikoutjevningssfond

(tall i 1 000 kr.)	2017	2016
Risikoutjevningssfond 01.01.	77 609	55 682
Overført til andre	-	-
Premie ved overgang til ny tariff	-	-
Avsetning	29 674	21 927
Risikoutjevningssfond 31.12.	107 283	77 609

NOTE 7

Premiefond

(tall i 1 000 kr.)	2017	2016
Premiefond 01.01.	50 518	35 366
Innbetalt i løpet av året	88 230	140 983
Overføring (til)/fra tilleggsavsetninger	-	-
Overført (til)/fra andre	44 299	-565
Overført (til)/fra premiereserve	-	2 225
Renter	465	68
Overskudd	48 198	38 772
Til dekning av:		
Årlig premie	-160 936	-166 331
Sum premiefond 31.12.	70 774	50 518

NOTE 8

Fond for regulering av pensjoner

(tall i 1 000 kr.)	2017	2016
Pensjonistenes overskuddsfond 01.01.	148 736	95 401
Overføring (til)/fra andre	-	-295
Renter	1 487	953
Pensjonsregulering belastet fond	-105 442	-95 261
Overføring (til)/fra premiefond	-44 782	-798
Overføring til/(fra) overskuddsfondet	189 542	148 736
Pensjonistenes overskuddsfond 31.12.	189 542	148 736

NOTE 9

Tilleggsavsetninger

(tall i 1 000 kr.)	2017	2016
Tilleggsavsetninger 01.01.	431 722	433 626
Overføring (til)/fra andre	-	-1 904
Overføring (til)/fra premiefond		
Overføring til premiereserve	-	-
Frigjort tilleggsavsetning	-1 124	-
Overføring til/(fra) tilleggsavsetninger	-	-
Sum tilleggsavsetninger 31.12.	430 598	431 722

NOTE 10

Erstatningsavsetninger

Fra og med 2016 inngår erstatningsavsetninger (tidligere erstatningsfond) i premiereserven.

(tall i 1 000 kr.)	2017	2016
Avsetning 01.01.	31 489	32 797
Til risikoresultat	-31 489	-32 797
Avsatt	31 489	31 489
Avsetning 31.12.	31 489	31 489

NOTE 11

Likvider

Likvider omfatter ordinære bankinnskudd i Nordea og DNB.

I 2017 er totalt bankinnskudd på 604.438.698 NOK. Av dette er 210.327.625 tilordnet selskapsporteføljen.

I 2016 var totalt bankinnskudd på 646.130.479 NOK. Av dette er 83.540.007 tilordnet selskapsporteføljen.

NOTE 12**Likviditetsrisiko**

Under normale forhold vil de kortsiktige plasseringer Pensjonskassen har, samt et konservativt anslag på premieinntekter, dekke forventede pensjonsutbetalinger i 2018 med god margin.

Estimert pensjonsutbetaling i 2018 er på ca 570 millioner kroner.

Pensjonskassens forpliktelser har lang durasjon. I en konsernkasse vil kundene normalt ikke kunne flytte pensjonsordningene sine. I tilfelle av salg av hele eller deler av bedriften som inngår i konsernkassen, vil enkeltposter måtte selges for å finansiere de midler som i så tilfelle skal overføres ny forsikringsgiver utenfor konsernkassen.

Det foreligger ikke planer om noen overføringer i 2018.

Personalkostnader er den største delen av pensjonskassens administrasjonskostnader og vil under normale forhold dekkes gjennom de administrasjonspremier som tas inn.

Pensjonskassen har pr. 31. desember 2017 en fremtidig forpliktelse på 768 millioner i ikke-innbetalt kommitert kapital i fonds-investeringer. Likviditetsrisikoen tilknyttet disse forpliktelsene vurderes løpende sammen med de resterende forpliktelsene til pensjonskassen.

NOTE 13**Markedsrisiko**

Pensjonskassen er eksponert, gjennom sine plasseringer, for risiko knyttet til endringer i så vel renten som kursnedgang på norske og utenlandske børser. Pensjonskassen gjennomfører jevnlig stresstester der det forutsettes at Pensjonskassen normalt bør tåle et aksjefall på 30% i Norge og 20% i utlandet, fall i verdi av eiendomsinvesteringer på 10% samtidig med en renteoppgang på 2%.

I tillegg rapporterer Pensjonskassen resultatene av Finanstilsynets Stresstest I til Styret (minimum kvartalsvis).

En stresstest foretatt ved utgangen av året, basert på de aktuelle markedsverdiene på dette tidspunkt, gir utslagene som skissert nedenfor:

(tall i mill kr.)	2017			2016	
	Stresstest	Markedsverdi	Buffereffekt	Markedsverdi	Buffereffekt
Aktivafordeling					
Norske aksjer	30%	4 261	1 278	3 721	1 116
Utenlandske aksjer ¹⁾	20%	4 973	995	4 437	887
Sum Aksjer		9 234		8 158	
Obligasjoner ²⁾	2%	5 924	430	5 436	413
Eiendom	10%	3 655	366	3 629	363
Sum buffereffekt			3 069		2 779
Bufferkapital			8 008		6 566
Restbuffer			4 940		3 787
Bufferkapitalutnyttelse			38%		42%
Beregning av bufferkapital:					
Kursreserve aksjer, just. for urealiserte valutaderivater			4 764		3 581
+Kursreserve obligasjoner, omløpsm.			246		248
+50% av Tilleggsavsetninger			215		216
+50% av Risikoutjevsningsfond			54		39
+Overskytende solvensmarginkapital utover minstekrav			2 729		2 482
Bufferkapital			8 008		6 566

1) Justert for valutaderivater

2) Kun obligasjoner definert som Omløpsmidler.

NOTE 14

Pensjonskassens andel i børsnoterte aksjer* økte fra 37,8 prosent til 40,5 prosent av den totale balansen gjennom 2017. Oslo Børs hovedindeks (OSEBX) og Oslo Børs Fondsindeks (OSEFX) endte opp med henholdsvis 19,1 og 17 prosent i 2017, og verdensindeksen (MSCI World All Country indeks) økte med 18 prosent målt i norske kroner. Det ble nettosolgt børsnoterte aksjer* for 208 millioner kroner gjennom året.

Avkastningen på den børsnoterte aksjeporteføljen* ble samlet sett 19,5 prosent i 2017 målt i norske kroner, mot 18 prosent for referanseindeksen som er et vektet gjennomsnitt av OSEBX, OSEFX og MSCI World AC indeksen. Porteføljens relative risiko (månedlig tracking error annualisert) gjennom 2017 var 2,03 prosent.

Pensjonskassens andel i alternative investeringer* ble redusert fra 6,7 prosent til 6 prosent i 2017. Avkastningen* ble 19,2 prosent, mens det ble nettosolgt alternative investeringer for 244 millioner kroner gjennom året via løpende utbytter og salg av underliggende selskaper i fondene.

*Inkludert valutaterminkontrakter

NOTE 14A

Aksjer - kollektivportefølje

Valutarisikoen i kollektivporteføljen er knyttet til aksjeporteføljen, 52% er investert i utenlandske verdipapirer. Per 31.12.17 var det en valutasikring på 63 mill. EUR og 100 mill. USD i den utenlandske aksjeporteføljen. Pensjonskassens aksjeandel i kollektivporteføljen per 31.12.2017, vurdert til markedsverdier, var 48,3%.

Den verdijusterte avkastningen på aksjer i kollektivporteføljen i 2017 var 19,1%.

Ved utgangen av året inneholdt aksjeporteføljen en merverdi på 4 175 millioner kroner.

Norske aksjer per 31.12.2017	Anskaffelseskost (kr.)	Virkelig verdi (kr.)
Aksjefond, børsnoterte aksjer		
C WORLDWIDE NORGE II	393 912 147	935 451 910
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon 2	491 896 401	894 215 461
DNB Norge Pensjon	115 229 764	201 816 889
DNB SELEKTIV 3	239 478 122	381 083 510
Nordea Norge Verdi	455 533 472	706 708 651
Storebrand Norge I	270 988 285	710 058 097
Annet		
Private Equity fond		
Herkules Private Equity II L.P.	2 509 906	3 385 619
Sum annet	2 509 906	3 385 619
Sum Norge	1 969 548 097	3 832 720 138
Balanseført verdi som er børsnotert, Norge	1 967 038 191	3 829 334 519

Utenlandske aksjer per 31.12.2017	Anskaffelseskost (kr.)	Virkelig verdi (kr.)
-----------------------------------	------------------------	----------------------

Aksjefond, børsnoterte aksjer

BNY Mellon Bank Long Term Global Equity Euro class W	145 487 339	308 266 341
C WORLDWIDE GLOBALE AKSJER II	153 605 533	379 097 059
Egerton Capital Equity Fund Plc	141 147 845	634 449 799
Stewart Investors Asia Pacific ex Japan Fund Class B	200 000 000	249 684 883
Nordea Stabile Aksjer Global Etisk	121 805 242	450 845 651
Skagen Global III	132 987 270	353 195 205
Skagen Kon-Tiki E	452 636 590	605 063 641
State Street World Index Equity Fund	74 069 749	476 729 096
Utenlandske aksjer per 31.12.16	1 421 739 569	3 457 331 674

Annet**Infrastrukturfond**

Highstar Capital II Prism	531 783	45 060 925
Highstar Capital III Prism	30 287 046	50 920 399
Macquarie European Infrastructure 3	27 268	29 176 957
Macquarie European Infrastructure Fund 5 SCSp	44 898 975	48 101 057
MEIF 5 Co-Invest LP	69 486 635	75 296 274

Private Equity fond

Doughty Hanson & Co IV	34 968	13 384 597
Doughty Hanson & Co V	355 805	41 267 758
Dover Street IX AIF L.P.	12 717 313	17 636 229
EQT IV	26 433	360 620
EQT V	733 590	21 748 257
EQT 7	56 456 890	65 120 141
HarbourVest Partners X AIF Buyout L.P	10 977 888	14 079 228
HarbourVest Partners X AIF Venture L.P	17 071 442	20 080 216
HarbourVest Partners Co-Investment IV AIF L.P.	43 332 051	48 720 738
HIPEP VII (AIF) Partnership Fund L.P.	33 074 210	42 125 678
Industri Kapital 2007	144 979	2 267 048
Nordic Mezzanine II	265 943	10 179 736
Northzone Ventures IV K/S	105 705	62 055
Northzone V K/S	18 226	32 772 669
Paul Capital Healthcare 3	123 617	1 540 691
Permira IV L.P. 2	31 126	24 367 073
PineBridge Secondary Partners Ltd.	8 399 048	8 988 092

Eiendomsfond

Aberdeen Indirect Prop.Partner	25 279 157	13 926 303
Europa Fund II L.P.	5 799 403	8 595 071
European Added Value Fund LP	768 577	1 478 042

Sum annet	360 948 078	637 255 855
-----------	-------------	-------------

Sum utland	1 782 687 646	4 094 587 529
------------	---------------	---------------

Balanseført verdi som er børsnotert, utland	1 421 739 569	3 457 331 674
---	---------------	---------------

Balanseført verdi som er børsnotert, totalt	3 388 777 760	7 286 666 194
---	---------------	---------------

Totalt	3 752 235 744	7 927 307 668
--------	---------------	---------------

NOTE 14B

Aksjer – selskapsportefølje

Valutarisikoen i selskapsporteføljen er knyttet til aksjeporteføljen, 68% er investert i utenlandske verdipapirer. Per 31.12.17 var det en valutasikring på 40 mill. EUR i den utenlandske aksjeporteføljen. Aksjeandelen i selskapsporteføljen per 31.12.17, vurdert til markedsverdier, var 38%. Den verdijusterte avkastningen på aksjene i selskapsporteføljen i 2017 var 21%.

Ved utgangen av året inneholdt aksjeporteføljen en merverdi på 630 millioner kroner.

Norske aksjer per 31.12.2017	Anskaffelseskost (kr.)	Virkelig verdi (kr.)
Aksjefond, børsnoterte aksjer		
DnB NOR Norge Pensjon	298 978 246	422 997 691
Annet		
Private Equity Fond		
Herkules Private Equity III	6 827 995	5 714 035
Sum annet	6 827 995	5 714 035
Sum Norge	305 806 241	428 711 726
Balanseført verdi som er børsnotert, Norge	298 978 246	422 997 691
Utenlandske aksjer per 31.12.2017		
Aksjefond, børsnoterte aksjer		
Egerton Capital Equity Fund Plc	103 444 774	149 189 387
Skagen Kon-Tiki E	132 362 710	187 433 280
Annet		
Infrastrukturfond		
Highstar Capital III Prism	34 318 333	32 193 215
Macquarie European Infrastructure	17 408	30 694 807
Macquarie European Infrastructure 2	39 895 568	290 593 771
Macquarie European Infrastructure Fund 5 SCSp	44 898 975	48 101 057
Private Equity Fond		
Bain Capital Fund VII-E	0	148 626
Doughty Hanson & Co III	111 486	233 850
FSN Capital Ltd Partnership II	14 752 506	1 377 625
Harbour Vest Partners 2004	3 837	15 114 721
Harbour Vest International IV	18 065	5 163 291
Harbour Vest International V	594 970	81 579 213
Industri Kapital 2004	0	279 819
Nordic Mezzanine III	1 642 412	24 790 153
Reiten & Co Capital Partners VI	29 658 143	13 481 941
Reiten & Co Capital Partners 7	9 549 054	34 796 737
Eiendomsfond		
Europa Fund III L.P.	967 461	4 278 107
Sum Utland	412 235 701	919 449 599
Balanseført verdi som er børsnotert, totalt	534 785 730	759 620 358
Totalt	718 041 943	1 348 161 325

NOTE 15**Fond for urealiserte gevinster (selskapsportefølje) / Kursreguleringsfond (kollektivportefølje)**

	Selskapsportefølje	Kollektivportefølje	Total	Selskapsportefølje	Kollektivportefølje	Total
(tall i 1 000 kr.)	2017	2017	2017	2016	2016	2016
Aksjer	630 119	4 175 072	4 805 191	450 546	3 148 778	3 599 324
Obligasjoner	25 864	220 518	246 382	24 428	223 968	248 396
Valutasikring	(18 787)	(22 340)	(41 127)	8 945	(26 933)	(17 988)
Sum	637 196	4 373 250	5 010 446	483 919	3 345 813	3 829 732

NOTE 16 A**Obligasjoner - kollektivporteføljen**

Durasjonen for obligasjonsporteføljen ved utgangen av 2017 var 3,7 år. Verdijustert avkastning for den samlede obligasjonsporteføljen i 2017 var 3,4%. Effektiv rente ved utgangen av året var 2,1%, og denne er beregnet ved et vektet gjennomsnitt av hvert enkelt verdipapirs effektive rente sett i forhold til verdipapirets relative andel av den samlede obligasjonsporteføljen. Ved utgangen av året inneholdt omløpsporteføljen en merverdi på 221 millioner kroner.

OMLØPSMIDLER

Ihendehaverobligasjoner

(tall i 1 000 kr.)

	Anskaffelseskost	Kursverdi
Statsobligasjoner	405 230	476 732
Obligasjoner med fortrinnsrett	310 186	324 751
Fylkes- og Kommuneobligasjoner	533 414	552 457
Kredittforenings-/bank obligasjoner	1 519 795	1 561 537
Industriobligasjoner	1 771 446	1 845 114
Sum omløpsmidler	4 540 072	4 760 590

ANLEGGSMIDLER

Ihendehaverobligasjoner

(tall i 1 000 kr.)

	Bokført verdi	Kursverdi	Pålydende verdi	Over-(underkurs)
Statsgaranterte obligasjoner	81 043	88 712	80 000	1 043
Obligasjoner med fortrinnsrett	25 000	52 953	25 000	0
Fylkes- og Kommuneobligasjoner	55 021	115 178	55 000	21
Kredittforenings-/bank obligasjoner	139 905	149 844	140 000	-95
Industriobligasjoner	81 043	169 755	80 000	1 043
Sum anleggsmidler	382 012	576 441	380 000	2 012

Beholdningsendringer i anleggsobligasjonsporteføljen i 2016

(tall i 1 000 kr.)

Inngående balanse 01.01.2017	431 323
Tilgang og avgang i 2017	-32 361
Reklassifiseringer (brutto)	
Årets periodiserte over-/underkurs	2 012
Utgående balanse 31.12.2017	400 973

NOTE 16 B

Obligasjoner - selskapsporteføljen

Durasjonen for obligasjonsporteføljen ved utgangen av 2017 var 3,4 år. Verdijustert avkastning for obligasjonsporteføljen i 2017 var 3,2%. Effektiv rente ved utgangen av året var 2%, og denne er beregnet ved et vektet gjennomsnitt av hvert enkelt verdipapirs effektive rente sett i forhold til verdipapirets relative andel av obligasjonsporteføljen. Ved utgangen av året inneholdt porteføljen en merverdi på 26 millioner kroner.

OMLØPSMIDLER

Ihendehaverobligasjoner

(tall i 1 000 kr.)

Anskaffelseskost

Kursverdi

Statsobligasjoner	20 300	20 510
Obligasjoner med fortrinnsrett	52 145	53 855
Fylkes- og Kommuneobligasjoner	124 699	126 753
Kredittforenings-/bank obligasjoner	596 776	610 408
Industriobligasjoner	268 302	276 560
Sum omløpsmidler	1 062 222	1 088 086

NOTE 17

Faste eiendommer/driftsmidler

Eiendommene er næringsseiendommer i Oslo kommune. Eiendommene blir leid ut på langsiktige leiekontrakter, med Norsk Hydro ASA som største leietaker. Leien indeksreguleres en gang i året basert på utviklingen i konsumprisindeksen. Eiendommene verdireguleres basert på takster foretatt av en godkjent uavhengig takstmann. Verdien er fastsatt ved å kapitalisere årlige netto driftsinntekter. Alle eiendommer er verdivurdert pr. 31.12.2017.

(tall i 1 000 kr.)	Faste eiendommer
Opprinnelig anskaffelseskost	2 353 173
Tidligere års verdiregulering	1 275 827
Tilgang i året	0
Avgang i året	0
Avskrivning i året	0
Bokført verdi før verdiregulering	3 629 000
Sum verdiregulering i 2017	26 500
Bokført verdi/markedsverdi 31.12.2017	3 655 500

Spesifisering av eiendommer:

(tall i 1 000 kr.)

Bokført verdi

Netto drifts-

31.12.2017

inntekt 2017

Bygdøy Allé 2, Oslo	1 060 500	75 225
Drammensveien 256 og 258, Oslo	82 500	6 835
Drammensveien 264, Oslo (Bygg A – D)	841 618	103 705
Drammensveien 260, Oslo (Bygg E)	581 804	45 111
Drammensveien 260, Oslo (Bygg F)	312 196	-3 331
Sum kollektivportefølje	2 878 618	227 545
Bygdøy Allé 2, Oslo	151 500	8 263
Drammensveien 264, Oslo (Bygg A-D)	625 382	37 834
Sum selskapsportefølje	776 882	46 096
Sum samlet	3 655 500	273 641

Investering i eiendommer de siste 5 regnskapsår:

Totalt i perioden (i 1000 kr)	2017	2016	2015	2014	2013
120 109	-	-	55 994	64 115	-

NOTE 18**Beskrivelse av pensjonsordningene**

Pensjonskassen er opprettet av Norsk Hydro ASA for å forvalte foretakets ytelsespensjonsordning for dets ansatte og pensjonister og tilknyttet virksomhet som beskrevet i de til enhver tid inngåtte avtaler. Regelverket for disse avtaler er fastsatt gjennom særskilt avtale mellom Pensjonskassen og foretaket og konsernforetakene, jf. foretakspensjonsloven § 1-2 første ledd. Pensjonskassens medlemmer er alle ansatte født før 1.6.1962, som er ansatt før 1.3.2010 og som heller ikke frivillig har valgt overgang til foretakets innskuddspensjonsordning.

Pensjonskassen kan også omfatte forvaltning av pensjonsordning for andre foretak som inngår i samme konsern som foretaket (konsernforetak). De foretak dette gjelder pr. 31.12.2017 er:

Hycast AS
 Hydro Aluminium AS
 Hydro Aluminium Rolled Products AS
 Vækerø Gård Barnehage ANS
 Øst-Telemarkens Brukseierforening
 Hydro Energi AS

Pensjonskassen skal yte alderspensjon og uførepensjon til pensjonskassens medlemmer, og etterlattepensjon til ektefelle, samboer og barn. De ansatte betaler ikke tilskudd til pensjonsordningen.

Pensjonskassen forvalter fripoliser utskilt fra ovennevnte kollektive tjenestepensjonsordning, samt eventuell fortsettelsesforsikring til personer som får utstedt fripolise i Pensjonskassen.

NOTE 19**Kapitalavkastning**

	2017	2016	2015
Kollektivporteføljen			
Bokført avkastning	5,5 %	5,1 %	5,5 %
Verdijustert avkastning	11,1 %	6,7 %	5,0 %
Selskapsporteføljen			
Bokført avkastning	5,2 %	4,2 %	8,5 %
Verdijustert avkastning	9,3 %	5,8 %	8,1 %
Norsk Hydros Pensjonskasse			
Bokført avkastning	5,4 %	4,9 %	6,0 %
Verdijustert avkastning	10,8 %	6,5 %	5,5 %

NOTE 20

Ytelser og lån til ledende ansatte m.v.

Det ble i 2017 utbetalt styrehonorar på til sammen 267.500, fordelt slik på styrets medlemmer:

Peik Norenberg (styrets leder) 40.000, Pål Sunde 77.500, Rolf Solvold 30.000, Nicole M. Trangsrud 30.000, Bjørn Øvstetun 30.000, Rolf Arnesen 30.000, Kolbjørn Havnes 30.000

Pensjonskassen har ingen forpliktelser til å gi særskilt vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforhold. Antall personer som arbeidet i Pensjonskassen i 2017 var 5 personer. Alle er ansatt i Norsk Hydro ASA og er medlemmer av de pensjonsordninger Norsk Hydro har etablert for sine ansatte.

NOTE 21

Resultatanalyse

(tall i 1 000 kr.)	2017
Resultatanalyse	
Administrasjonsresultat	11 067
Premier avkastningsgaranti	29 203
Renteresultat	347 087
Risikoresultat	50 827
Til oppreservering	-
Teknisk resultat	438 183
Resultat i selskapsporteføljen før skatt	328 452
Total resultat	766 636
(tall i 1 000 kr.)	2017
Administrasjonsresultat	
Inntekter	35 932
Kostnader	-24 866
Admin. resultat	11 067
(tall i 1 000 kr.)	2017
Renteresultat	
Bokførte renteinntekter	1 717 547
Garanterte renter premiereserve	-340 808
Garanterte renter premiefond	-465
Garanterte renter POF	-1 487
Overført KR	-1 027 437
Overført TA	-
Overskudd tildelt kontraktene	-264
Renteresultat	347 087

NOTE 22**Andre kostnader****Godtgjørelse til styret**

(beløp i kroner)	Styre- honorar
Sunde Pål	77 500
Norenberg Peik	40 000
Øvstetun Bjørn	30 000
Solvold Rolf	30 000
Trangsrud Nicole M.	30 000
Arnesen Rolf	30 000
Havnes Kolbjørn	30 000
Samlet godtgjørelse	267 500

Godtgjørelse til revisor

(beløp i kroner)	2017	2016
Honorar vedrørende ordinær revisjon	269 655	490 927
Fakturert teknisk bistand DLS-fond	544 951	798 620
Bistand og andre kontrolloppgaver		12 467
Sum	814 606	1 302 014
Beløp er inklusiv mva		

Forvaltningskostnader

(beløp i kroner)	2017	2016
Kollektivporteføljen	7 777 532	7 059 056
Selskapsporteføljen	1 317 172	1 304 657
Sum	9 094 704	8 363 713

NOTE 23**Kortsiktig gjeld**

(tall i 1 000 kr.)	2017	2016
Inntrukne, ikke betalte skatter og arb.giver avgift	-21 958	-21 130
Forskuddsinnbetalt husleie	-62 576	-58 599
Kostnadsførte ikke betalte kostnader, Hydro	-107	-703
Kostnadsførte ikke betalte kostnader, diverse leverandører	-4 310	-21 676
Kortsiktig gjeld	0	-1 496
Betalbar skatt	0	0
Skyldig merverdiavgift	-6 602	0
Sum	-95 553	-103 605

NOTE 24

Andre fordringer

(tall i 1 000 kr.)	2017	2016
Forfalt pensjonspremie	17 848	1 789
Fordring mot Hydro	-	1 820
Fordring mot Vender	10 000	10 000
Refusjon kostnader	2 052	3 814
Interne mellomværende	-99 817	-67 825
Opptjente, ikke forfalte renter obligasjonsporteføljen	71 107	76 196
Kundefordringer	46 383	62 962
Øvrige fordringer	23 204	41
Sum	70 777	88 796

NOTE 25

Skatter

Årets skattekostnad fordeler seg på:

(tall i 1 000 kr.)	2017	2016
Betalbar skatt	-	-
Endring i utsatt skatt	-	-
For lite formuesskatt tidligere år	49	1 147
Årets formuesskatt	3 896	2 820
Sum skattekostnad	3 945	3 967

Beregning av årets skattegrunnlag:

Resultat før skattekostnad	766 636	242 138
Overført til/fra RUF	-29 674	-21 927
Permanente forskjeller *)	-220 948	-110 347
Endring i midlertidige forskjeller	-1 027 087	-377 981
Fremførbart underskudd	511 073	268 117
Årets skattegrunnlag	-	-
Betalbar skatt (25%) av årets skattegrunnlag	-	-

*) Inkluderer: ikke fradragsberettigede kostnader, som f.eks. representasjon

Oversikt over midlertidige forskjeller:

	31.12.2017	31.12.2016
Finansielle instrumenter	4 399 114	3 370 241
Anleggsmidler	-	-
Avsetninger	-	-
Fremførbart underskudd	-7 134 197	-6 623 124
Sum	-2 735 083	-3 252 883
25 % utsatt skatt	-683 771	-813 221
Utsatt skattefordel ikke balanseført	-683 771	-813 221
Utsatt skattefordel balanseført	-	-

Fremførbare skattemessig underskudd i Norge har ubegrenset varighet. Utsatt skattefordel er ikke balanserført på grunn av usikkerheten knyttet til om det fremførbare underskuddet vil kunne realiseres.

Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 25 % av resultat før skatt

	2017	2016
25% skatt av resultat før skatt	191 659	58 113
Effekt av for mye/for lite betalt forrige år	-	-
Endringer ved ikke balanseført utsatt skattefordel	-129 004	-26 367
Permanente forskjeller	-62 656	-31 746
Eventuelt annet	-	-
Beregnet skattekostnad ekskl. formueskatt	-	-

NOTE 26

Overskuddsdeling

Årsdisposisjon

	2017
Teknisk resultat før disposisjon	438 183 483
Overført til fond for regulering av pensjoner	-189 542 440
Overført til premiefond	-48 198 317
Overført til fripoliser på egen balanse	-105 578 377
Overført (til) fra tilleggsavsetninger	-
Overført andel av resultatet ved flytting	-
Teknisk resultat etter disposisjon	94 864 349
Herav administrasjonsresultat	11 066 587
Herav premien for rentegaranti	29 202 839
Herav % av resultatet fra fripoliser på egen balanse	24 920 768
Herav andel av positivt risikoresultat	25 413 414
Herav renteinntekter til risikoutjevningsfondet	4 260 741
Resultat av ikke-teknisk regnskap	328 452 176
Resultat før skattekostnad	423 316 525

NOTE 27

Flytting av reserver

Det er ikke foretatt flyttinger i 2017.

NOTE 28

Fastsettelse av virkelig verdi på finansielle instrumenter

Virkelig verdi fastsatt ved rapporteringstidspunkt klassifisert i henhold til nivå:

FINANSIELLE INSTRUMENTER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET (tall i 1 000 kr.)	Kvoterte priser Nivå 1	Observerbare forutsetninger Nivå 2	Ikke -observerbare forutsetninger Nivå 3	Totalt per 31.12.17
Eiendeler				
Aksjer og andeler				
- Aksjefond	8 046 287	0	0	8 046 287
- Private Equity Fond	0	0	1 229 182	1 229 182
Sum aksjer og andeler i aksjefond	8 046 287	0	1 229 182	9 275 469
Obligasjoner				
- Stat og statsgaranterte obligasjoner	503 576		0	503 576
- Obligasjoner med fortrinnsrett (OMF'er)	0	382 531	0	382 531
- Kommuner og kommunegaranterte obligasjoner	0	689 468		689 468
- Finans- og foretaksobligasjoner	0	3 642 648	0	3 642 648
- Obligasjonsfond	0	705 607	0	705 607
Sum obligasjoner og andeler i obligasjonsfond	503 576	5 420 254	0	5 923 829
Finansielle derivater				
Valutasikringskontrakter	0	-41 127	0	-41 127
Sum finansielle derivater	0	-41 127	0	-41 127
Sum finansielle instrumenter til virkelig verdi	8 549 862	5 379 127	1 229 182	15 158 171

NOTE 29

Finansiell risiko

Pensjonskassen har fra og med 1.1.2008 satt ut forvaltningen av investeringsporteføljen til Hydro Kapitalforvaltning AS. Forvaltningsmandatet gir retningslinjer for allokering til finansielle instrumenter og eksponering i forhold til benchmark. I tillegg til benchmark er det definert grenseverdier rundt benchmark for å ha rom for markedsbevegelser, samt å kunne gjøre tilpasninger i porteføljen over tid i markedet da Hydro Kapitalforvaltning AS søker å unngå å gjøre tilpasninger i porteføljen som er ugunstige i forhold til markedsbetingelsene. Administrasjonen og styret i Pensjonskassen mottar finansrapporter fra forvaltningen på månedlig basis. Finansrapporteringen til ledelsen og styret inneholder beholdningsoversikt og avkastning for de forskjellige finansielle klassene. I tillegg utføres det som minimum månedlige stresstester hvor nivå på bufferkapital i forhold til en definert stresstest og underliggende kapitalkrav måles. Dette er også inkludert i rapporteringen til ledelsen og styret.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at Pensjonskassen blir påført tap dersom en motpart ikke oppfyller sine finansielle forpliktelser. Kredittrisiko for Pensjonskassen oppstår som følge av obligasjonsinvesteringer og valutasikringskontrakter. Pensjonskassens kredittrisiko styres ut fra interne mandater som gir rammer for eksponering både i størrelse og mot utsteder.

Pensjonskassen håndterer kredittrisiko gjennom oppfølging av investeringsmandatet hvor det er definert grenser for eksponering. Risikoeksponeringen måles og vurderes månedlig. Kredittrisiko reduseres gjennom diversifisering, god kredittverdighet hos mot-

parten og begrensninger i forhold til aggregert kreditteksponering mot hver enkelt motpart.

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risikoen for at verdier på finansielle eiendeler reduseres som følge av uventet og ugunstig markedsbevegelse i markedsverdier, renter og valutakurser.

Pensjonskassen måler markedsrisiko ved månedlig å utføre stresstester. I tillegg beregner Pensjonskassen effektene basert på Finanstilsynets Stresstest I. Resultat av stresstestene rapporteres periodisk til Styret, minimum kvartalsvis.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen er risikoen for ikke å kunne møte sine økonomiske og finansielle forpliktelser til avtalt tid. Risikoeksponering i forhold til likviditet oppstår som følge av investeringer som er vanskelig omsettelig i markedet, enten på grunn av lav etterspørsel eller lav pris, eller at markedsforholdene ikke tilsier realisasjon. Likviditetsstyringen skal ta høyde for og sikre tilstrekkelig funding til å unngå likviditetsproblemer.

Pensjonskassen har likviditetsrisiko relatert til å kunne møte pensjonsutbetalinger med midler fra den forvaltede kapitalen. Løpende pensjonsutbetalinger dekkes i stor grad av kontantstrøm fra leieinntekter, kupongrenter og utbytter. For å møte et likviditetsbehov utover det som genereres løpende fra porteføljene er det i de underliggende forvaltningsmandatene avtalt realisasjonstid. Likviditetsrisikoen for direkte investeringer i aksje- og rentemarkedet vil være reflektert i markedsforholdene. I forvaltningsmandatet er det krav om forsvarlig likviditet til å dekke antatte forpliktelser og utbetalinger. Forsvarlig likviditet dekkes blant annet gjennom en spesifisert andel av statspapirer.

NOTE 30

Kredittrisiko

Obligasjonsporteføljen

Pensjonskassens obligasjonsportefølje er hovedsaklig investert i det norske obligasjonsmarkedet. I tillegg er det investert i tre utenlandske kredittfond og ett statsobligasjonsfond. Kredittrisiko er analysert for de enkelte verdipapirene som inngår i den totale obligasjonsporteføljen. De utenlandske kredittfondene er klassifisert som ikke ratet.

Rentebærende verdipapirer er klassifisert til virkelig verdi over resultatet.

Ratingklasser er basert på Standard & Poors.

(tall i 1 000 kr.)

Rating	AAA		AA		A	
Debetkategori	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Anskaffelseskost	Virkelig verdi
Offentlig sektor	762	812	473	549	30	32
Finansinstitusjoner	387	411	90	93	1 559	1 633
Andre utstedere	0	0	0	0	191	192
Sum	1 149	1 223	563	642	1 780	1 857

(tall i 1 000 kr.)

Rating	BB		BBB		Ikke ratet	
Debetkategori	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Anskaffelseskost	Virkelig verdi
Offentlig sektor						
Finansinstitusjoner						
Andre utstedere						
Sum	1 115	1 166	170	167	1 226	1 312

Durasjonen for obligasjonsporteføljen ved utgangen av 2017 var 3,63.

Den verdijusterte avkastningen for obligasjonsporteføljen ble 3,4 % for 2017.

Gjennomsnittlig effektiv rente for obligasjoner og sertifikater 31.12.17 var 2,1%.

(tall i 1 000 kr.)

Valutasikringsporteføljen	Motpartsrisiko
DnBNOR	-
Sum motpartsrisiko	-

Motpartsrisiko i valutasikringsporteføljen er regulert via ISDA avtaler og generelle markedsbetingelser.

NOTE 31

Ansvarlig kapital

(tall i 1 000 kr.)

	2017	2016
Kjernekapital		
Innskutt kapital/Grunnfondsbeviskapital	535 000	535 000
Annen opptjent egenkapital	3 005 417	2 614 601
- Urealiserte kursendringer tilordnet selskapsporteføljen som er inkludert i kjernekapitalen og som i sum er positive	-637 196	-483 919
- Overfinansierte pensjonsforpliktelser	0	0
- Goodwill og andre immaterielle eiendeler	0	0
Sum kjernekapital	2 903 222	2 665 682
Tilleggskapital		
Ansvarlig lånekapital	0	0
Sum tilleggskapital	0	0
Tellende ansvarlig kapital	2 903 222	2 665 682

NOTE 32

Virkning av endring i forutsetninger for forsikringsteknisk beregningsgrunnlag

(mill. kr)

Forutsetning	Endringer	Effekt på netto premiereserve
Dødelighet	-10 %	253
Uførhet	+15%	29

Tabellen viser effekten på premiereserve (i mill. kr) ved en reduksjon i dødelighet på 10 %, og ved en økning i uførehypighet på 15 %.

NOTE 33

Fordeling av forsikringsforpliktelsene

Pr. 31.12.2017	Kollektiv ordning	Fripoliser på egen balanse	Totalt
Premiereserve	6 680 889 324	4 462 091 965	11 142 981 289
Tilleggsavsetninger	274 329 970	156 268 429	430 598 399
Kursreguleringsfond			4 373 249 894
Premiefond	70 774 456		70 774 456
Fond for regulering av pensjoner	189 542 439		189 542 439
Sum	7 215 536 189	4 618 360 394	16 207 146 476

Kontantstrømanalyse

(tall i 1 000 kr.)	2017	2016
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Innbetalte premier	103 379	139 524
Utbetalte pensjoner og flytting av reserver	-558 196	-623 884
Utbetalinger til ansatte, pensjonsinnretninger og arbeidsgiveravgift	-10 731	-8 283
Betalte driftsutgifter	-15 816	-41 852
Innbetalte inntekter fra investeringer redusert med relaterte kostnader	449 376	424 097
Endring tidsavgrensede driftsrelaterte poster	-7 280	-623
A. Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	-39 270	-111 021
Likviditet fra investeringer		
Innbetalinger ved salg av finansielle eiendeler	1 377 126	1 279 354
Utbetalinger ved kjøp av finansielle eiendeler	-1 379 548	-785 862
Innbetaling pantelån	0	0
Utbetalinger ved investering i fast eiendom	0	0
B. Sum likviditet fra investeringer	-2 422	493 492
Finansiering		
Innbetaling av kjernekapital	0	0
C. Sum likviditet fra finansieringer	0	0
Netto likviditetsendring (A+B+C)	-41 692	382 470
+ Likviditetsbeholdning 01.01	646 130	263 660
= Likviditetsbeholdning 31.12	604 439	646 130

- 'Likviditetsbeholdning' i kontantstrømoppstillingen omfatter bare ordinære bankinnskudd. Ordinære bankinnskudd er presentert i 'Kasse, bank' i selskapsporteføljen og under 'Andre finansielle eiendeler' i kollektivporteføljen. Dette er ikke rene balanselinjer for ordinære bankinnskudd. Det vil derfor ikke være mulig å avstemme likviditetsbeholdning i kontantstrømoppstilling direkte mot balanse.

AKTUARFIRMAET LILLEVOLD & PARTNERS AS**AKTUARBERETNING**

Norsk Hydros Pensjonskasse

Aktuaren skal sørge for at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte. I henhold til dette har aktuaren vurdert den forsikringstekniske situasjon for pensjonskassen pr. 31.12.2017.

Etter vår vurdering er de forsikringstekniske avsetninger i balansen pr. 31.12.2017 og tilordning av resultat fastsatt i samsvar med gjeldende lover og forskrifter.

I premiereserve (ink. erstatningsavsetning) er det til sammen avsatt 11.142.981 tusen kroner. For porteføljen av aktive og løpende pensjonister er administrasjonsreserven beregnet som et påslag på netto premiereserve med 2,15 prosent. For fripoliser på egen balanse utgjør administrasjonsreserven 4,0 prosent av netto premiereserve. Den gjennomsnittlige beregningsrenten er 3,12 prosent.

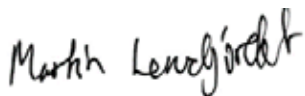
Pensjonskassen benytter dynamisk dødelighetsgrunnlag for kollektiv pensjonsforsikring (K2013) med virkning fra 1. januar 2014, og et eget tilpasset uføregrunnlag.

Teknisk resultat for 2017 utgjør 438.183 tusen kroner og fordeles slik:

Overført til	Resultatelement (tusen kr)			
	Administrasjons resultat	Renteresultat	Risikoresultat	Rentegarantipremie og fortjeneste
Premiefond	-	46.425	1.773	-
Pensjonistenes overskuddsfond	-	171.797	17.745	-
Premiereserve (fripoliser)	-	99.683	5.895	-
Risikoutjevningfond	-	4.261	25.413	-
Tilleggsavsetning	-	-	-	-
Egenkapital	11.067	24.921	-	29.203
Sum	11.067	347.087	50.826	29.203

Oslo, 15. mars 2018

For Aktuarfirmaet Lillevold & Partners AS

Martin Lerudjordet

Aktuar

KPMG AS
Sørkedalsveien 6
Postboks 7000 Majorstuen
0306 Oslo

Telephone +47 04063
Fax +47 22 60 96 01
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til styret i Norsk Hydros Pensjonskasse

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Norsk Hydros Pensjonskasses årsregnskap som viser et totalresultat på kr 420 490 466. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in

Oslo	Fløyen	Mo i Rana	Stord
Ålesund	Finnsnes	Molde	Strøme
Bergen	Hamar	Skien	Trondheim
Bodø	Haugesund	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kragerø	Slavanger	Ålesund
	Kristiansund		

Revisors beretning - 2017
Norsk Hydros Pensjonskasse

nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Revisors beretning - 2017
Norsk Hydros Pensjonskasse

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo 15. mars 2018
KPMG AS

Geir Moen

Geir Moen
Statsautorisert revisor

Norsk Hydros Pensjonskasse

Drammensveien 264
N-0240 Oslo

Tlf: +47 22 53 81 00
www.hydro.com

Grafisk produksjon og trykk: Follotrykk as
© Hydro 2018

